

**PROGRAMME OF THE CONFERENCE
BYKIVNIA, BABYN YAR, BUCHA – BETWEEN THE MASSACRE
AND MEMORY**

November 25, 2024

Place: Pilecki Institute in Berlin,
Pariser Platz 4A, 10117 Berlin, Germany
The conference will be held offline and online.

Organizers: NGO Svitarta, Center for Historical Research Berlin Polish Academy of Sciences, Centre of Polish and Ukrainian Studies at the Viadrina University, Pilecki Institute in Berlin, Lithuanian Institute of History. Supported by the EVZ Foundation.

The aim of the conference is to analyze the causes and consequences of memorial discourses about past and present tragedies, as well as the commemorative practices that have emerged from them.

Main topics of the conference:

- Perceptions of the "triangle of evil" in the different European countries: politicians, academics, media, and the publi;
- What different intellectuals, political and cultural groups in the European community understand by the terms Communism, Nazism and Rashism;
- Should we compare Communism, Nazism and Rashism?;
- The essence of Rashism: sources, conceptualization, promotors.

**10.30-11.00
REGISTRATION**

**11.00-11.15
WELCOME**

Hanna Radziejowska, director of Pilecki Institute in Berlin

Andrii Portnov, professor of Entangled History of Ukraine, and Co-director of the Viadrina Centre of Polish and Ukrainian Studies at the European University Viadrina, Director of PRISMA UKRAIŃA Research Network Eastern Europe

Igor Kąkolewski, professor, Director of the Center for Historical Research Berlin Polish Academy of Sciences. Co-coordinator for the preparation and distribution of German-language materials, organizer of the conference in Berlin

**MODERATOR
Andrii Portnov**

**11.15-11.30
PROJECT PRESENTATION**

Svitlana Liakhovets, art historian, coordinator of Central and Eastern Europe projects at the Institute of Lithuanian History, expert at the Ukrainian Cultural Foundation, Head of NGO Svitarta. Author of the idea and project manager of the Bykivnia, Babyn Yar, Bucha project

**PRESENTATIONS
11.30-11.50**

Yuri Shapoval, professor, main research fellow at the Department of Theory and History of Political Science, Kuras Institute of Political and Ethnic Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine. Field of research interest: political history and the history of political thought in Ukraine in the 19th-21st centuries; the politics of memory and the process of decommunization in contemporary Ukraine; history of the Communist totalitarian system in Ukraine; Holodomor in Ukraine; Polish-Ukrainian relations in the 20th century.

The Phenomenon of Communism in Ukraine as an Object of Scholarly and Socio-Political Interest

11.50-12.10

Larysa Yakubova, professor, Head of the Department of History of Ukraine 1920-1930, Institute of History of Ukraine. Field of research: history of ethnic minorities of Ukraine, national question, national policy, history of Eastern Ukraine and Donbas; history of Russian and Soviet totalitarian regime; Russo-Ukrainian War 2014 – 2024; Rashism and the ‘Russkiy mir’.

Rashism: Challenges of Public Interpretation, Scholarly Conceptualisation, and Memorialisation

12.10-12.30

Roman Podkur, PhD, senior research fellow at the Department of history of Soviet state terror, Institute of History of Ukraine. Field of research: history of the Communist totalitarian system in Ukraine; history of the communist secret services; political history of the 20th century.

The Unpunished Crimes of Communist Regime and Their Perception in Europe

12.30-13.00

DISCUSSION

13.00-14.00

LUNCH BREAK

14.00-14.20

Anatolii Podolskyi, PhD, leading research fellow at the Department of Ethnopolitical Studies, Kuras Institute of Political and Ethnic Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine; Head of the Ukrainian Center for Holocaust Studies. Field of research: history of Jews in Ukraine in the 20th century, history of the Holocaust; Ukrainian-Jewish relations in historical perspective; comparative studies of the history of genocide of the 20th century.

Teaching Holocaust History in Ukraine during russian aggression and war: challenges and results

14.20-14.50

Nadiia Honcharenko, senior research fellow, Institute for Cultural Research of the National Academy of Arts; research fellow Non-Residential Scholarship at Indiana University (USA). Field of research: cultural studies, historical education, memory policy.

Memory in Constant Flux: Initiatives and Commemoration Practices on the Victims of Communist and Nazi Regimes in Contemporary Ukraine.

14.50-15.20

CLOSING REMARKS AND DISCUSSION

14.50-15.30

David Rieff, an American essayist, journalist, and policy analyst, whose work has largely focused on war, humanitarian action, the global food system, and the politics and ethics of memory. He is a fellow at the New York Institute for the Humanities at New York University, a member of the US Council on Foreign Relations, and an honorary professor at National University of Kyiv-Mohyla Academy.

About the conference

The conference will contribute to the understanding of the tragedies of the last century and the inclusion of memories about present tragedies into the general memory paradigm of Ukrainian and European society. The conference can influence the memory culture in different European countries due to solid analytical approaches and well-thought-out presentations of academic papers. The conference will contribute to the development of clear and appropriate terminology to describe the current Russian-Ukrainian war.

The conference is an important intellectual component of the holistic presentation of the project "Bykivnia, Babyn Yar, Bucha - Between the Massacre and the Memory of It".

Project website: <https://bbb.in.ua/de/>

The project is implemented by Svitarta with the support of the EVZ Foundation.

Project partners:

- Ukrainian Institute of National Memory
- Zentrum für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften
- Lietuvos istorijos institutas
- Sectoral State Archive of the Security Service of Ukraine
- The National Historical and Memorial Reserve Bykivnia Graves
- Babyn Yar is a National Historical and Memorial Reserve
- Archive department of Bucha City Council

**КОНФЕРЕНЦІЯ
БИКІВНЯ, БАБИН ЯР, БУЧА — МІЖ МАСАКРОЮ
І ПАМ'ЯТТЮ ПРО НЕЇ**

25 листопада 2024 року

Місце проведення: Інститут Пілецького в Берліні,
Паризька площа 4А, 10117 Берлін, Німеччина
Конференція буде проходити в офлайн та онлайн форматі.

Організатори: ГО Світарта, Центр історичних досліджень Берліна Польської академії наук, Інститут Пілецького в Берліні, Центр польських та українських студій В'ядрінського університету, Інститут історії Литви. За підтримки EVZ Foundation

Мета конференції — проаналізувати причини і наслідки меморіальних дискурсів про минулі й сучасні трагедії, а також сформовані на їхній основі комеморативні практики.

Основні питання конференції:

- Сприйняття «трикутника зла» в різних європейських країнах: політики, науковці, медіа, громадськість;
- Що різні інтелектуальні, політичні та культурні середовища європейської спільноти розуміють під термінами комунізм, нацизм та рашизм;
- Чи варто порівнювати комунізм, нацизм і рашизм?;
- Сутність рашизму: джерела, концептуалізація, промоутери.

**10.30-11.00
РЕЄСТРАЦІЯ**

**11.00-11.15
ВІДКРИТТЯ**

Ганна Радзейовська, директор Інституту Пілецького в Берліні

Андрій Портнов, професор заплутаної історії України, Європейський університет Віадрина, співдиректор Центру польських та українських студій Віадрина, директор Дослідницької мережі PRISMA UKRAÏNA у Східній Європі

Ігор Конколевський, д-р габ., професор, УВМ, директор Центру історичних студій ПАН у Берліні

**МОДЕРАТОР
Андрій Портнов**

**ПРЕЗЕНТАЦІЯ ПРОЕКТУ
11.15-11.30**

Світлана Ляховець, мистецтвознавиця, голова ГО «Світарта», координаторка проектів Центральної та Східної Європи Інституту історії Литви. Авторка ідеї та керівниця проекту «Биківня, Бабин Яр, Буча».

**ПРЕЗЕНТАЦІЇ
11.30-11.50**

Юрій Шаповал, доктор історичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу теорії та історії політичної науки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф.

Кураса НАН України. Сфера наукових інтересів: політична історія та історія політичної думки в Україні XIX-XXI ст.; політика пам'яті та процес декомунізації в сучасній Україні; історія комуністичної тоталітарної системи в Україні; Голодомор в Україні; польсько-українські відносини у XX ст.

Феномен комунізму в Україні як об'єкт наукового і громадсько-політичного інтересу

11.50-12.10

Лариса Якубова, д-р іст. наук, завідувачка відділу історії України 1920-1930 рр. Інституту історії України НАН України. Сфера наукових інтересів: історія етнічних меншин України, національне питання, національна політика, історія Східної України та Донбасу; історія російського та радянського тоталітарних режимів; російсько-українська війна 2014 - 2024 рр.; рашизм та «русский мир».

Рашизм: виклики публічної інтерпретації, наукової концептуалізації та меморіалізації

12.10-12.30

Роман Подкур, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу історії радянського державного терору Інституту історії України НАН України. Сфера наукових інтересів: історія комуністичної тоталітарної системи в Україні; історія комуністичних спецслужб; політична історія XX століття.

Непокарані злочини комуністичного режиму та їх сприйняття в Європі

12.30-13.00

ДИСКУСІЯ

13.00-14.00

ОБІДНЯ ПЕРЕРВА

14.00-14.20

Анатолій Подольський, кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник відділу етнополітичних досліджень Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України; голова Українського центру вивчення історії Голокосту. Сфера наукових інтересів: Історія євреїв України XX ст., історія Голокосту; українсько-єврейські відносини в історичній перспективі; порівняльні дослідження історії геноциду XX ст.

Вивчення і викладання історії Голокосту в Україні в умовах російської агресії та війни: виклики та результати

14.20-14.50

Надія Гончаренко, старший науковий співробітник Інституту культурології Національної академії мистецтв; дослідниця у програмі для нерезидентів Університету Індіани (США). Сфера наукових інтересів: культурні дослідження, історична освіта, політика пам'яті.

Memory in Constant Flux: Initiatives and Commemoration Practices on the Victims of Communist and Nazi Regimes in Contemporary Ukraine

ЗАКЛЮЧНЕ СЛОВО ТА ОБГОВОРЕННЯ 14.50-15.30

Девід Ріфф, американський есеїст, журналіст і політичний аналітик, який багато пише про війну, гуманітарну діяльність, глобальну продовольчу систему, політику та етику пам'яті; науковий співробітник Нью-Йоркського інституту гуманітарних наук при Нью-Йоркському університеті, член Ради з міжнародних відносин США та почесний професор Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Про конференцію

Конференція сприятиме осмисленню трагедій минулого століття та включенню пам'яті про трагедії сьогодення у загальну парадигму пам'яті українського та європейського суспільства. Завдяки ґрунтовним аналітичним підходам та продуманій презентації наукових доповідей, конференція може справити вплив на культуру пам'яті в різних європейських країнах. Конференція сприятиме виробленню чіткої та доречної термінології для опису сучасної російсько-української війни.

Конференція є важливою інтелектуальною складовою проекту «Биківня, Бабин Яр, Буча - між різаниною та пам'яттю про неї».

Веб-сайт проекту: <https://bbb.in.ua/>

Проект реалізується ГО «Світарта» за підтримки Фонду EVZ

Партнери проекту:

- Український інститут національної пам'яті
- Центр історичних досліджень Польської академії наук в Берліні
- Інститут історії Литви
- Галузевий архів Служби безпеки України
- Національний історико-меморіальний заповідник «Биківнянські могили»
- Національний історико-меморіальний заповідник «Бабин Яр»
- Архівний відділ Бучанської міської ради